

Het aanleggen van een gemeenschappelijke loopgraaf.

Een loopgraaf met overdekte gevechtsdekking in hoog terrein.

LOOPGRAVEN

Van onzen militairen medewerker

Wat aanvankelijk niemand vermoed had, is maar al te waar gebleken: de „frische, fröhliche Krieg" verstarde in het Westen tot een loopgraven-, zelfs tot een mollenoorlog. Gedurende een goed deel van het afgeloopen oorlogsjaar was dit ook in het Oosten het geval, maar door een samenloop van omstandigheden, dien we nu nog niet kunnen beoordeelen, is er hier weer beweging in de legermassa's gekomen, met het gevolg, dat de Russen terugtrekken en de Duitschers vervolgen. Wie weet treedt niet zeer spoedig nogmaals een loopgravenoorlog in, met al den aankleve van dien.

Toen de achtereenvolgende overwinnings-bulletins der Duitschers in het begin van den krijg de wereld in verbazing brachten en voor Frankrijk het ergste deden vreezen, had geen mensch kunnen denken, dat de Franschen nog de veerkracht zouden bezitten de Duitschers aan de Marne te verslaan en achter de Aisne terug te werpen. Maar eveneens is het bewonderenswaardig van de Duitschers, dat ze niettegenstaande hun zegeroes niets verzuimden om hun rug te versterken, zoodat ze dan ook in staat bleken den tegenstanders hier een halt toe te roepen. Door het aanleggen van versterkingen en het in stelling brengen van zwaar geschut bleek het den Franschen ten eenenmale onmogelijk hier door te breken. De Duitschers hadden de hulp ingeroepen van het terrein en de schop en dit was blijkbaar zoo afdoende, dat de Franschen hen niet terug konden dringen.

Toen begon de wedloop naar zee. De Franschen wilden omvattend te werk gaan, hetgeen de Duitschers door het verlengen van hun rechtervleugel telkens beletten. Nog eenmaal hebben daarna de Duitschers een poging aangewend om door te breken, maar ook het Fransche front bleek inmiddels zoo sterk geworden, dat ze er niet doorheen konden komen. En zoo kan dus ieder zijn ziel in lijdzaamheid bezitten!

Waaraan is het nu toe te schrijven, dat geen van beide partijen er doorheen komt? Om deze vraag te beantwoorden, moeten wij in de eerste plaats de aandacht onzer lezers vestigen op de enorme uitwerking der tegenwoordige snelvuurwapenen. Niet slechts de snelvuurgeweren, die als 't ware een ononderbroken lijn vormen, komen hierbij in aanmerking, maar vooral ook de duivelsche mitrailleurs of liever machinegeweren. Op talrijke plaatsen van het front, liefst gedekt opgesteld, braken ze dood en verderf naar den vijand: 400 schoten in de minuut. En last not least de artillerie. Eerst het lichte snelvuurgeschut van 7.5 c.M., dat 20 tot 30 schoten in de minuut vermag af te geven en vervolgens de houwitsers van diverse pluimage. Is het dan wonder, dat een aanvaller hier niet meer doorheen kan, wanneer de verdediger op alle wijzen gebruik heeft gemaakt van het terrein? De infanterie zit in loopgraven, de mitrailleurs en de artillerie zijn gedekt opgesteld. Vóór de aanvaller tot op korten afstand is genaderd, heeft hij zooveel verliezen geleden, dat zijn aanvalskracht, zijn offensieve geest gebroken is.

En is die offensieve geest gebroken, dan wil de aanvaller gaarne behouden wat hij heeft, legt hij ook loopgraven aan, die steeds verbeterd en verfraaid worden, tot aan beide zijden een zoodanige dam is opgeworpen, dat niemand er meer doorheen kan.

Zoo is thans de toestand aan het Westelijk front geworden. Wat een artillerie zal daarvoor noodig zijn om die loopgraven dusdanig op te ruimen, dat er een vol-

Een in hoog terrein gegraven schans.

doende bres voor de infanterie ontstaat. Want er ligt daar niet één rij loopgraven, maar er liggen daar misschien wel tien, twintig rijen.

Zoo is de frische, fröhliche Krieg een vunze, duffe, benauwde mollenoorlog geworden, al tracht de Duitsche kroonprins met legerorders er den moed in te houden.

Wat verstaan we nu onder een loopgraaf? Een loopgraaf is eenvoudig een ingraving in het terrein, die den man dekt tegen vijandelijk vuur.

Al naar gelang van de terreinsgesteldheid vertoonen die loopgraven een ander beeld; waar de grondwaterstand diepe ingraving toelaat is het natuurlijk het gemakkelijkst goede en geriefelijke dekkingen tegen vuur te maken. Is voor het uitzicht op het vóórliggend terrein een verhefting van de vuurlijn niet noodig, dan maakt men in het geheel niet van een borstwering gebruik. De loopgraaf is dan alleen een smalle en diepe voor in den grond, terwijl boven het maaiveld de hoofdbedekkingen voor de schutters uitsteken, veelal bestaande uit zandzakken of stalen schilden.

Kan men slechts weinig ingraven, dan is een borstwering noodzakelijk; maar ook dan moeten vormen gekozen worden, die de zichtbaarheid der dekkingen zoo klein mogelijk doen zijn. Alle verfraaiing, glad afgewerkte glooiingen, zuivere snijdingen van vlakken, lange, van den terreinvorm afwijkende lijnen, scherpe kanten en plotselinge overgangen van een glooiing in het maaiveld, uit de hoogte geen zichtbare brekingen van de vuurlijn, worden in platten grond en in dwarsdoorsnede vermeden.

Het vuren door schietgaten is zeer in zwang gekomen, waarmede tevens het te hoog schieten krachtig wordt bestreden. De achtergrond der schietgaten moet donker zijn, anders teekenen de mannen zich veel te duidelijk voor den vijand af. Vooral wanneer zich dan zoo'n schietgat met lichten achtergrond vult, is dat den tegenstander een bewijs, dat er iemand voor dien achtergrond staat, hetgeen voor den betrokken persoon minder aangename gevolgen kan hebben.

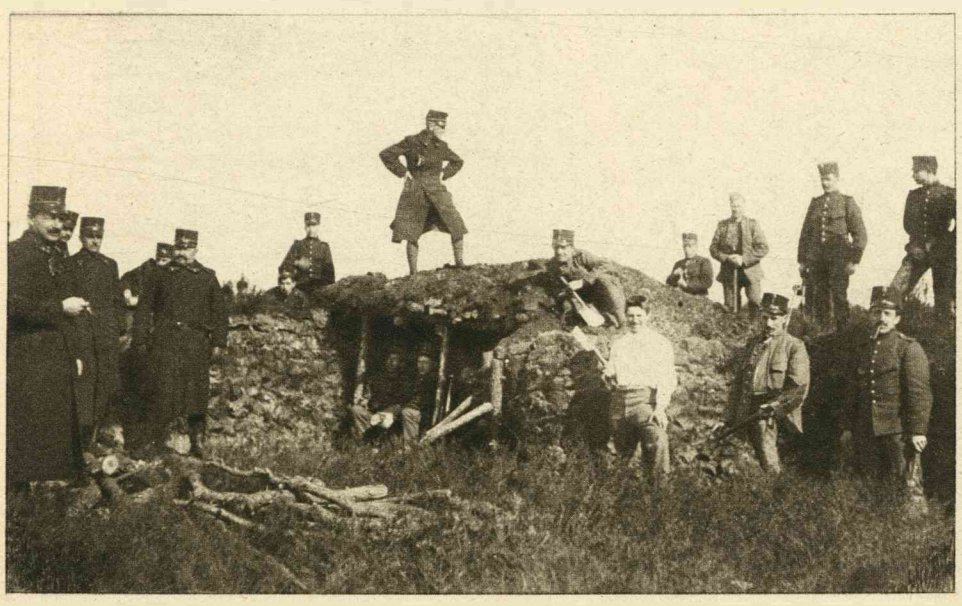
Veel gebruik wordt gemaakt van zijweren om de uitwerking der vijandelijke projectielen zooveel mogelijk te beperken. Ook zijn de loopgraven in verschillende vakken verdeeld, door het daarin plaatsen van aarden dammen. Dit is om te beletten, dat de vijand zich gemakkelijk zijwaarts uitbreidt.

Door het telkens terreinwinnen en dan opnieuw versterken, krijgt zoo'n loopgravenstelsel op een gevechtsveld een zeer grillig karakter.

In de voorste linie bevinden zich de tirailleur-loopgraven, terwijl meer achterwaarts de afwachtingsdekkingen voor de ondersteuningstroepen worden gegraven. Een en ander is door gemeenschapsloopgraven, die zigzag loopen, met elkander verbonden. In zoo'n loopgraven-complex vindt men verder nog een plaats voor drinkwater, voor de telefoon, de verbandplaats, de munitie, het gereedschap, de latrine. Het rein houden der loopgraven is zeer noodzakelijk met het oog op besmettelijke ziekten. Hindernissen vóór de stelling verhoogen natuurlijk het weerstandsvermogen zeer. Schuilplaatsen worden op verschillende plaatsen aangebracht.

Hier te lande heeft vooral de kapitein der infanterie Froger veel voor de ontwikkeling van het pionierwezen bij de infanterie gedaan. Bij de groote manoeuvres in 1913 oogstten de door hem vervaardigde groepversterkingen veel lof, ook der vreemde attaché's.

De bij het artikel gevoegde foto's stond hij mij welwillend ter reproductie af. Daaruit blijkt, dat de kapitein Froger ook tijdens het mobiliseeren het pionieren niet heeft opgegeven en dit is maar goed ook, want uit dezen oorlog is toch wel overtuigend gebleken, welk een groot bondgenoot het terrein vermag te zijn, mits men hiervan oordeelkundig gebruik maakt.

Een op laag terrein opgeworpen schuilplaats.

Een (nog onvoltooide) zijweer of traversschuilplaats in de borstwering